

Bůh a stvoření

Texty na tento týden

Gn 1-3; Sk 17,28; Ž 148; Ž 24,1; Gn 4,1-9; Mt 22,37-39; Zj 14,7

Základní verš

*„Kdo utiskuje nuzného, tupí toho, kdo jej učinil, kdežto ctí ho ten, kdo se nad ubožákem slito-
vává.“ (Př 14,31)*

Už se ti někdy stalo, že jsi něco připravoval nebo vyráběl – jídlo či dárek – ale nakonec člověk, kterému to bylo určeno, danou věc odmítl nebo zničil? Pokud ano, pak alespoň částečně, v malém náznaku, rozumíš tomu, co prožíval Bůh, když stvořil náš svět a daroval lidem život, a pak viděl, jak je celé jeho stvoření postupně ničeno hříchem.

Bible ukazuje, že Bůh stvořil svět velmi pečlivě a stvořil ho „velmi dobře“. V 1. a 2. kapitole Genesis můžeme pozorovat, co Bůh prožíval a cítil v souvislosti se svým stvořením. Právě v tomto kontextu bychom měli vnímat příběh o pádu do hříchu v Genesis 3 a Boží žal nad jednáním lidí, které stvořil.

Důležité však je, že náš svět je stále objektem Boží lásky, a to i přes tisíciletí hříchu, násilí, nespravedlnosti a otevřené vzpoury. A co je ještě důležitější, Bůh nejenže začal uskutečňovat plán vykoupení a znovustvoření světa, ale dal i nám, jako svým následovníkům, určitý úkol při naplňování tohoto velkého plánu. Jsme tedy nejen příjemci jeho milosti, ale i Božími spolupracovníky při šíření této milosti. Bůh nám svěřil velkou a svatou zodpovědnost!

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

BŮH STVOŘITEL

²⁶I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ ²⁷Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. ²⁸A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ (Gn 1,26–28)

Osobní studium

Tento svět, veškerý život na něm, náš vlastní život a to, co s ním děláme, životy lidí kolem nás a naše vztahy s nimi – to vše má svůj počátek u Boha, protože „v něm žijeme, pohybujeme se, jsme“ (Sk 17,28).

Příběh Bible začíná takto: „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.“ (Gn 1,1) Skutečnost, že Bůh tvořil svým slovem, ukazuje na jeho nepředstavitelnou moc a velkolepé skutky.

Současně je třeba říci, že Bůh netvořil odněkud z dálky, nezúčastněně. Naopak, Bůh byl v procesu stvoření velmi blízce přítomný – a to především v souvislosti se stvořením prvního člověka (Gn 2,7).

Uvažuj o příběhu stvoření prvních lidských bytostí, jak je zaznamenán v Gn 1,26–31. Které významné skutečnosti se z tohoto příběhu můžeme dozvědět o Bohu? Co důležitého říká tento příběh o lidech?

Je obecnou skutečností, že o Bohu se můžeme hodně dozvědět pozorováním přírody

a hledáním záblesků Stvořitele v jeho stvoření. Zároveň platí, že prostřednictvím našeho chápání Boha můžeme objevovat, jaký záměr vložil Bůh do svého stvoření. Pokud je například Bůh Bohem pořádku, pak můžeme předpokládat, že najdeme určité uspořádání i v jeho stvoření. Pokud věříme, že Bůh je tvůrčí bytostí, nemělo by nás překvapit obrovské množství příkladů jeho kreativity ve světě, který stvořil.

Podobně věříme, že Bůh je Bohem vztahů. Vztahy proto tvoří základ toho, jak Bůh uspořádal svět. Každá část stvoření je v nějakém vztahu ke zbytku stvoření. Bůh stvořil zvířata v určitém vztahovém souladu. Také lidé jsou stvořeni do vztahů – s Bohu, se sebou navzájem a také se vším, co bylo stvořeno.

Přestože naše chápání Boha je v mnohém omezené, na základě toho, jak vnímáme Boží charakter, bychom měli nově přemýšlet, jak by měl svět vypadat podle Božího plánu.

Aplikace

Jak nám může pomoci lépe rozumět světu, pokud si uvědomíme, že svět odráží Boží charakter – a to i přes zřejmé ničivé následky hříchu?

DOKONALÝ SVĚT

Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. Byl večer a bylo jitro, den šestý. (Gn 1,31)

Osobní studium

Ačkoli si mnohé neumíme představit, při uvažování o Edenu se nám může začít stýskat po dokonalém domově. Stručný popis toho, co pro Adama a Evu Bůh připravil, v nás vyvolává touhu tam být a zažít to.

Zdá se, že pocit uspokojení a naplnění prožíval i Bůh: „Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré.“ (Gn 1,31) Bohem stvořený svět byl nádherný a současně funkční. Šlo o něco opravdu výjimečného. Celý svět byl naplněn životem a barvami. Bylo v něm vše potřebné pro to, aby život prosperoval a vzkvétal. I proto se Bůh na chvíli zastavil a kochal se krásou světa, který stvořil.

Přečti si text v knize Genesis, 1. kapitole. Jak rozumíš opakování slov, které nám připomíná, že Bůh „viděl, že to je dobré“ (Gn 1,4.10.12.18.21.25.31)?

Ačkoli Bible byla napsána až po pádu člověka do hříchu, nacházíme v ní množství textů, které jsou oslavou přírody a stvořené-

ho světa (např. Jb 38–41 a Ž 148). Je důležité uvědomit si, že tyto texty nejsou napsány jen jako pohled do minulosti, na svět před pádem do hříchu. Naopak, jsou psány v přítomném čase a oslavují dobro, které je stále možné pozorovat i ve světě, jak jej známe dnes.

Také Ježíš používal příklady z přírody pro popsání Boží dobroty a péče (Mt 6,26.28–30). Svě posluchače tím vedl k závislosti na Bohu a k vděčnosti za jeho dary a také za zázraky, které nás obklopují. Když otevřeme oči dookořán a budeme žasnout nad divy stvoření, uvědomíme si, že jsou určeny pro nás jako dar našeho Stvořitele. A tak i uprostřed zkoušek a potíží může být naše srdce naplněné vděčností a pokorou před Dárcem.

Jako adventisté sedmého dne obdivujeme dokonalost stvoření a zároveň očekáváme příchod Božího království. Uvědomujeme si, že veškerá nádhera, krása, radost a dobrota, které můžeme ve světě vidět, jsou jen náznakem toho, jaký byl náš svět kdysi a jaký jednou znovu bude.

Aplikace

Co na světě kolem sebe obdivuješ nejvíce? Jak ti krása přírody pomáhá lépe poznávat a chápat Hospodina?

SPRÁVCI PLANETY

²⁷Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. ²⁸A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ (Gn 1,27.28)

Osobní studium

Podle biblického popisu byla zahrada Eden a také celá planeta místem hojnosti, stvořeným tak, aby zde vzkvétal život a aby se z něho lidské bytosti těšily.

Adamovi a Evě – a všem nám, kteří jsme přišli po nich – Bůh svěřil v souvislosti se stvořením i určité poslání. Brzy bylo zjevné – a nespojilo to jen se způsobem, jakým Bůh tvořil –, že Adam a Eva mají mít v novém světě mimořádnou roli.

Adamovým prvním úkolem bylo pojmenovat všechny stvořené živé tvory – každé polní zvíře a každého ptáka (Gn 2,19). Pak lidé dostali další úlohu, kterou samotný Bůh představil jako požehnání: „A Bůh jim požehnal a řekl jim: Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ (Gn 1,28)

Uvažuj o textech Gn 1,28 a 2,15. Pokus se vlastními slovy popsat poslání a úlohu, kterou Bůh lidem svěřil. Jak tomuto pověření

rozumíš? Jak by se podle tebe mělo projevat v každodenním životě lidí dnes?

Během dějin lidé často zneužívali text Gn 1,28 k ospravedlnění takového využívání přírody, které bylo ve skutečnosti jejím zneužíváním. Ano, svět byl stvořen pro lidi – pro jejich život, užitek a potěšení. Ale odpovědností člověka je, aby zemi, slovy Gn 2,15, „obdělával a střežil“.

První biblický příkaz související se zodpovědností člověka se týká péče o zemi, kterou Bůh stvořil a svěřil lidem. Příkaz daný Adamovi a Evě předpokládal, že budou žít na zemi se svými dětmi a s dalšími generacemi lidí. Původním plánem pro svět bylo, že bude stálým zdrojem života, požehnání a krásy pro všechny lidské bytosti. Spolu s Adamem a Evou se měli všichni obyvatelé země starat o Bohem stvořenou planetu.

Země i dnes patří Hospodinu (Ž 24,1) a my jsme i v současnosti povoláni, abychom byli správci toho, co nám Bůh svěřil. Dokonce bychom mohli říci, že v hříchem poznamenaném světě je naše správcovská odpovědnost za zemi ještě větší.

Aplikace

Co pro tebe znamená, že v tomto hříšném světě jsi – mimo jiné – správcem země? Jak by taková odpovědnost měla ovlivňovat tvůj každodenní život?

ROZVRÁCENÝ SVĚT

¹⁶Ženě řekl: „Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.“ ¹⁷Adamovi řekl: „Uposlechl jsi hlasu své ženy a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst. Kvůli tobě nechť je země prokleta; po celý svůj život z ní budeš jíst v trápení. ¹⁸Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny. ¹⁹V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátíš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátíš.“ (Gn 3,16–19)

Osobní studium

Bůh dal Adamovi a Evě výjimečný dar, který nedal nikomu jinému – svobodu se rozhodnout. Adam a Eva byli stvořeni jako výjimečné bytosti, jakými zvířata ani rostliny nemohly nikdy být. Pro Boha je svoboda volby tak důležitá, že připustil možnost, aby se lidé rozhodli neposlechnout. Bůh byl ochoten dát do sázky vše, co stvořil. Sledoval tím totiž mnohem důležitější cíl – vztah s lidmi založený na lásce a svobodné vůli.

Na scénu však vstoupil ničitel, který chtěl rozvrátit dobrý a dokonalý svět stvořený Bohem. Rozhodl se k tomuto záměru zneužít lidské bytosti. Satan (který jako Boží anděl dostal také svobodu volby) promluvil ústy hada a zpochybnil úplnost a dostatečnost toho, co Bůh lidem dal (Gn 3,1–5). Pokušení spočívalo v touze mít víc, než Bůh lidem daroval, ve zpochybnění Boží dobroty a ve snaze získat naprostou nezávislost.

Svým rozhodnutím a jednáním zničili první lidé vztahy, které byly součástí Božího záměru při stvoření. Adam a Eva se přestali radovat ze vztahu se svým Stvořitelem, ačkoli právě pro tento vztah byli stvořeni (Gn 3,8–10). První lidé však brzy zjistili, že jsou

nazí, a styděli se. Špatné rozhodnutí, které učinili, poškodilo nejen jejich vzájemný vztah, ale přineslo napětí a zkázu i do jejich vztahu ke všemu, co bylo Bohem stvořeno.

Uvažuj o textu Gn 3,16–19. Co tyto texty říkají o změně vztahu mezi lidmi a přírodou?

Realita hříchu způsobila, že život se stal těžším a komplikovanějším nejen pro Adama a Evu, ale i pro zbytek stvoření. Následky hříchu jsou skutečné – ovlivňují celé lidstvo a také naše vzájemné vztahy. Dá se říci, že jsme se vzdálili našemu Stvořiteli. Hřích poznamenal životy rodin a způsobil, že si jako lidé velmi často vůbec nerozumíme. Problémy máme i ve vztahu k přírodě a světu, ve kterém žijeme. Všechny aspekty našeho života a světa, ve kterém žijeme, ukazují na porušenost způsobenou hříchem.

Boží záměr při stvoření světa však byl úplně jiný. O „prokletí“ se v Gn 3. kapitole hovoří současně se zaslíbením, že Bůh připraví cestu k obnovení našeho světa a nápravu vztahů, které hřích zničil. A tak přestože zápasíme s hříchem a jeho vlivem na naše životy, jsme povoláni usilovat o dobro kolem nás a snažit se žít podle plánu, který má pro tento svět Bůh.

Aplikace

Které následky hříchu považuješ ty osobně za nejbolestnější? Proč? Co s tím můžeš udělat?

SPLEŤ MEZILIDSKÝCH VZTAHŮ

Boháč a chudák se střetávají, Hospodin učinil oba. (Př 22,2)

Osobní studium

Následky hříchu se začaly velmi rychle projevovat a rozšiřovat v celé lidské rodině. Žárlivost, závist, nepochopení a hněv postupně rostly, až vyústily v první vraždu. Když se Bůh ptal Kaina na jeho hřích, odpověď bratrovraha vyzněla poměrně ironicky: „Cožpak jsem strážcem svého bratra?“ (Gn 4,9) Správnou odpověď na tuto Boží otázku můžeme celkem dobře odhadnout: „Ano, přesně tak, jsi strážcem svého bratra.“

Uvažuj o textu Př 22,2. Jak rozumíš této jednoduché větě? Co tento text hovoří o podstatě mezilidských vztahů?

Každý člověk, se kterým se setkáme, je Božím dílem, stvořeným k jeho obrazu. Každý člověk je součástí sítě vztahů, které nás spojují s ostatním stvořením – a to i přes zjevnou roztříštěnost a porušenost. „Všichni jsme navzájem spleteni do pavučiny lidství. Zlo, které zachvátí jednu část velké lidské rodiny, ohrožuje všechny.“ (MH 345; ŽNP 181) Ať se

nám to líbí nebo ne, díky této vzájemné propojenosti máme Bohem danou odpovědnost nejen vůči Bohu, ale i jeden vůči druhému (Mt 22,37–39).

V Písmu se opakovaně zdůrazňuje, že Bůh je náš Stvořitel. Skutečnost, že Bůh je Stvořitel, je například důvodem k připomínání si soboty (Ex 20,11) a uctívání Boha v době konce (Zj 14,7). Tato skutečnost je zároveň tou základní motivací pro to, abychom pečovali o druhé a projevovali zájem o ty, kteří v životě nemají takové štěstí jako my.

Náš společný původ je v Bohu. To je pouto, které nás spojuje. „Kdo utiskuje nuzného, tupí toho, kdo jej učinil, kdežto ctí ho ten, kdo se nad ubožákem slitovává.“ (Př 14,31) I tento text velmi jasně popisuje naše vzájemné spojení.

Bůh jako náš Stvořitel si činí nárok na celý náš život. Nejen na naše uctívání, ale také na to, abychom pečovali o druhé a sloužili jim. A ačkoli nám to někdy nevyhovuje, nebo nás to dokonce otravuje a zdá se nám to náročné, stále jsme „strážci našeho bratra“.

Aplikace

Proč se podle tebe v Bibli tak často zmiňuje skutečnost, že Bůh je Stvořitel? Proč je to důležité? Jak by tato skutečnost měla ovlivňovat náš vztah k druhým lidem?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 2. kapitolu „Na úsvitu dějin“ z knihy *Na úsvitu dějin*.

„Bůh je láska“ (1J 4,8). Jeho přirozeností, jeho zákonem je láska. Vždy tomu tak bylo a vždy tomu tak bude. Každý projev stvořitelství je výrazem nekonečné lásky. I dějiny velkého sporu mezi dobrem a zlem jsou od první chvíle, kdy vznikl v nebi, důkazem Boží neměnné lásky.“ (PP 33; NUD 9)

„Kdyby lidé plnili své povinnosti jako věrní správci Božích věcí, nebylo by hladu, utrpení způsobeného bídou, nebyli by nazí a potřební. Nevěrnost lidí je příčinou mnoha utrpení, která lidstvo prožívá. ... Bůh ustanovil lidi za správce, proto není odpovědný za trápení, chudobu, nahotu, bídu a nouzi lidstva. Bůh se dostatečně postaral o všechny.“ (WM 16)

Otázky k rozhovoru

1. Uvažujte pozorně o posledním citátu Ellen G. Whiteové. Co je jeho hlavní myšlenkou? Kdo je v konečném důsledku zodpovědný za mnohé utrpení, které vidíme kolem sebe? Co vám vaše uvažování říká o důležitosti věrného správcovství?
2. Jak můžeme vidět Boží dobrotu ve stvoření i po tisíciletích rozvratu způsobeného hříchem? A v čem můžeme jako věřící v Boha Stvořitele pomoci jiným, aby i oni viděli odraz Boží dobroty v tom, co bylo stvořeno?
3. Jak rozumíte výrazu správce? V čem se tento týden prohloubilo vaše chápání podstaty správcovství, ke kterému jsme povoláni Bohem?
4. Jak by ovlivnilo tvůj přístup k druhým lidem, kdyby měl každý člověk na sobě znamení, které by ti připomnělo, že daný člověk byl „stvořen k Božímu obrazu a je Bohem milován“?

Shrnutí

Bůh stvořil dobrý a dokonalý svět. Stvořil člověka – muže a ženu – ke svému obrazu a pověřil je, aby jeho stvoření „obdělávali a střežili“. Přestože hřích narušil vztahy, které Bůh na počátku stvořil, i dnes jsme správci stvoření a máme se starat o naše bližní. Naplňování tohoto poslání je jedním ze způsobů, jak můžeme uctívat Boha jako našeho Stvořitele.

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____